

prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud: C. Roșca)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Pleșca, A. Spoială, M. Negru)

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui

Afteni Andrei XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 02.12.2015 până la 23.11.2016;

Instanța de apel de la 26.12.2016 până la 11.04.2017;

de la 14.12.2017 până la 08 iunie 2018;

de la 19.12.2018 până la 26.03.2019;

Instanța de recurs de la 22.08.2017 până la 07.11.2017;

de la 26.07.2018 până la 13.12.2018;

de la 02.05.2019 până la 10.07.2019.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 23 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău inculpatul Afteni Andrei XXXXX, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din Codul penal, a fost achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că de către organul de urmărire penală inculpatul Afteni Andrei XXXXX a fost învinuit de faptul că în data de 12 februarie 2014, aproximativ ora 17:00, în timp ce se afla în incinta Centrului Comercial „Unic”, situat pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 8, mun. Chișinău, pe fundalul unor neînțelegeri apărute între el și cet. Larisa Verciuc, având scopul încălcării grosolane a ordinii publice, a adresat expresii injurioase în adresa ultimei, ulterior printr-o lovitură aplicată în regiunea piciorului a trântit-o la podea și continuând acțiunile criminale, care

se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, i-a aplicat mai multe lovituri cu mâinile în regiunea capului cet. Larisa Verciuc, care deja era imobilizată și stătea la podea.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul Alla Cazacu, care a solicitat casarea sentinței din 23 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, pronunțată în privința inculpatului Afteni Andrei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu aplicarea în privința lui Afteni Andrei a măsurilor de constrângere cu caracter medical, cu internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

3.1. În susținerea apelului declarat procurorul a invocat că toate probele prezentate de acuzare incontestabil dovedesc vina ultimului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din Codul penal.

Acuzarea a considerat că prima instanță a încălcat prevederile art. 382, 385 din Codul de procedură penală, a ignorat să se expună asupra tuturor probelor administrate în cadrul urmăririi penale și anume nu a făcut referire la concluziile raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 14a-2015, conform căruia s-a constatat că Afteni Andrei suferă de XXXXX, or, reieșind din analiza fenomenologiei comportamentale din timpul derulării evenimentelor cu conținutul infracțional din 12 februarie 2014, acesta se afla în stare XXXXX care îl priva de capacitatea de a prevedea consecințele acțiunilor sale, nu putea acționa cu discernământ, din care considerente poate fi recunoscut iresponsabil de fapta comisă.

Dat fiind faptul spitalizării repetate în staționarul psihiatric, caracterul continuu evolutiv al maladiei, lipsa criticii față de maladie și comportament, antecedentele penale repetate, numitul, în opinia acuzării, necesită măsuri de siguranță cu caracter medical în sensul de a fi îndreptat la tratament prin constrângere în spitalul de psihiatrie cu supraveghere obișnuită.

4. Prin decizia din 11 aprilie 2017 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul procurorului, ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate.

5. La 09 iunie 2017, procurorul adjunct-interimar al procurorului șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Sergiu Ciobanu, a atacat cu recurs ordinar decizia instanței de apel.

6. Prin decizia din 07 noiembrie 2017 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul procurorului adjunct-interimar al procurorului șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Sergiu Ciobanu; a fost casată total decizia din 11 aprilie 2017 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală a lui Afteni Andrei cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia din 02 mai 2018 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de procurorul Alla Cazacu și a fost menținută fără modificări sentința contestată.

7.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și întemeiat a concluzionat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Or, acuzatorul de stat nu a prezentat în cadrul instanței de fond, cât și în cadrul instanței de apel probe pe care și-a întemeiat acuzarea adusă inculpatului, exprimându-și în final acordul de a declara finalizată cercetarea judecătorească în lipsa audierii părții vătămate Larisa Verciuc, cât și a careva martori.

Totodată, instanța de apel a specificat că în conformitate cu art. 94, alin. (1), pct. 9) din Codul de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse

la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute fără a fi cercetate, în modul stabilit, în ședința de judecată.

De asemenea, instanța de apel a constatat că nu poate fi admisă în calitate de probă nici cererea din 14 februarie 2014, înregistrată la Inspectoratul de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, depusă de Larisa Verciuc, prin care a solicitat atragerea la răspundere a lui Afteni Andrei, precum și declarațiile lui Afteni Andrei date atât la faza urmăririi penale cât și în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, prin care acesta a recunoscut vina, deoarece aceste elemente de fapt nu pot fi puse de unele singure la baza unei sentințe de condamnare, ci în ansamblu cu celelalte probe, apreciindu-le din punct de vedere a coroborării lor, sub toate aspectele și în mod obiectiv conform art. 101 din Codul de procedură penală.

În subsidiar, instanța a specificat că conform art. 103, alin. (4) din Codul de procedură penală, datele comunicate de bănuit, învinuit, inculpat nu pot servi ca probe dacă ele se bazează pe informații a căror sursă nu este cunoscută. Dacă declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului se bazează pe spusele altor persoane, este necesar ca și aceste persoane să fie audiate.

Apreciind din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, în ansamblu cu toate probele administrate atât în ședința de judecată a instanței de fond, cât și a celei de apel, Colegiul penal a constatat cu certitudine că instanțelor de judecată nu li-au fost prezentate probe privind faptul că inculpatul Afteni Andrei a comis infracțiunea imputată.

8. La 14 iunie 2018, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, a depus recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, întemeindu-și cererea în baza art. 427, alin. (1), pct. 6) din Codul de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei din 02 mai 2018 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un alt complet de judecată invocând că vina lui Afteni Andrei, în comiterea infracțiunii incriminate în baza art. 287, alin. (1) Cod penal, a fost dovedită prin următoarele probe și mijloace materiale de probe: - cererea din 14 februarie 2014, înregistrată la Inspectoratul de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, depusă de Larisa Verciuc, prin care a solicitat atragerea la răspundere a lui Afteni Andrei (f.d. 9, Vol. I); - copia procesului-verbal cu privire la contravenție din 17 februarie 2014 privind sancționarea lui Afteni Andrei în baza art. 78, alin. (2) din Codul contravențional (f.d. 14, Vol. I), care a fost anulată prin hotărârea din 21 octombrie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (f.d. 71, Vol. I); - declarațiile lui Afteni Andrei date la urmărirea penale în calitate de bănuit, reflectate în procesul-verbal de audiere în calitate de bănuit (f.d. 54, Vol. I); - declarațiile părții-vătămate Larisa Verciuc date la faza urmăririi penale, reflectate în procesul-verbal de audiere în calitate de parte-vătămată (f.d. 32, Vol. I).

9. Prin decizia din 13 noiembrie 2018 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul procurorului în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu; a fost casată total decizia din 02 mai 2018 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală de învinuire a lui Afteni Andrei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Prin decizia din 13 februarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, sec. Centru, Alla Cazacu; a fost casată total sentința din 23 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost aplicată în privința lui Afteni Andrei XXXXX măsura de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

10.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că procurorul a întocmit ordonanța de trimitere a cauzei în instanța de judecată pentru aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical, în conformitate cu dispozițiile art. 495 alin. (1), pct. 2) din Codul de procedură penală, care prevede că după terminarea urmăririi penale, procurorul, prin ordonanță, decide trimiterea cauzei în instanța de judecată dacă s-a constatat că există temeieri de a se aplica față de cel care a săvârșit infracțiune măsuri de constrângere cu caracter medical.

Astfel, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a constatat că instanța de fond a neglijat cerințele desprinse din ordonanța de trimitere a cauzei în instanța de judecată pentru aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical și fără a fi expediată cauza în judecată cu rechizitoriu a dispus prin sentința din 23 noiembrie 2016 achitarea lui Afteni Andrei, învinuit în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin urmare, Colegiul a considerat că instanța de fond a depășit limitele examinării ordonanței de trimitere a cauzei în instanța de judecată pentru aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical în privința lui Afteni Andrei și pripit a ajuns la concluzia enunțată în sentința din 23 noiembrie 2016 privind achitarea lui Afteni Andrei, învinuit în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Așadar, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 23, 50, 51, 99, 100, 101 din Codul penal, a considerat întemeiat apelul procurorului și a casat sentința din 23 noiembrie 2016 privind achitarea lui Afteni Andrei, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, hotărând de a aplica în privința lui Afteni Andrei măsură de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

11. La 29 martie 2019, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, a depus recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, întemeindu-și cererea în baza art. 427, alin. (1), pct. 6) din Codul de procedură penală și a solicitat casarea deciziei din 13 martie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată, deoarece motivarea soluției este expusă neclar, eroare de drept care este determinată expres de lege și impune casarea totală a deciziei.

În opinia acuzării, la adoptarea soluției Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău nu a respectat regimul motivării soluției, or motivarea soluției în cazul din speță fiind expus neclar, fapt ce se încadrează în prevederile art. 427, alin. (1), pct. 6) din Codul de procedură penală.

Acuzarea a specificat că colegiul penal în partea descriptivă a deciziei urma să respecte exigențele art. 498 din Codul de procedură penală și să soluționeze următoarele chestiuni: dacă a avut loc fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală; dacă fapta aceasta a fost săvârșită de persoana căreia se judecă; dacă această persoană a săvârșit fapta prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate; dacă, după săvârșirea infracțiunii această persoană s-a îmbolnăvit de o boală psihică, care o face să nu-și dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija și dacă această boală nu este o tulburare nervoasă temporară care cere doar suspendarea procesului; dacă trebuie aplicată vreo măsură de constrângere cu caracter medical și care anume. Or, la adoptarea sentinței, instanța, de asemenea, soluționează și chestiunile prevăzute în art. 385, alin. (1) pct. 10)-13) și 15) din Codul de procedură penală.

Astfel, pronunțând o decizie în privința unei persoane care a comis o faptă prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate, colegiul penal urma să constate doar că această persoană, adică Afteni Andrei, a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de legea

penală, iar conform prevederilor art. 23 din Codul penal, urma să dispună liberarea inculpatului de pedeapsa penală cu aplicarea față de ea a unor măsuri de constrângere cu caracter medical, indicând care anume din ele trebuie aplicate.

De altfel, acuzatorul a indicat că omisiunea instanței care nu a indicat în partea descriptivă descrierea faptei criminale, persoana care a comis-o, constituie eroare de drept care condiționează desființarea totală a deciziei, ori aceasta nu poate fi înlăturată doar prin exercitarea unui control jurisdicțional.

12. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 435, alin. (1), pct. 2), lit. c) din Codul de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

În corespundere cu art. 427 alin. (1) din Codul de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

În acest context Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că în conformitate cu prevederile art. 436, alin. (2) din Codul de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

După cum rezultă din actele cauzei, procurorul, prin ordonanța din 19 noiembrie 2015, în baza art. 495, alin. (1), pct. 2) din Codul de procedură penală, a trimis cauza penală în instanța de judecată, deoarece s-a constatat că există temeiuri de a aplica față de Afteni Andrei măsuri de constrângere cu caracter medical.

Prin sentința din 23 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, inculpatul Afteni Andrei, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287, alin. (1) din Codul penal, a fost achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul penal, judecând apelul procurorului prin care a solicitat aplicarea în privința lui Afteni Andrei a măsurilor de constrângere cu caracter medical, în data de 13 februarie 2019 a considerat întemeiat apelul acuzatorului și a casat total sentința din 23 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a aplicat în privința lui

Afteni Andrei măsura de constrângere cu caracter medical - internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Analizând conținutul deciziei recurate în raport cu criticile formulate de acuzatorul de stat, instanța de recurs constată că la adoptarea deciziei instanța de apel casând sentința de achitare și aplicând în privința lui Afteni Andrei măsura de constrângere cu caracter medical, nu s-a expus asupra argumentelor procurorului din apel și a neglijat prevederile art. 498-499 din Codul de procedură penală.

Astfel, în conformitate cu art. 497, alin. (1) din Codul de procedură penală, judecarea cauzelor trimise instanței în baza art. 495 se face în ședință de judecată, potrivit dispozițiilor din Partea specială titlul II cap. I și III, cu participarea obligatorie a procurorului și apărătorului. La ședința de judecată trebuie să fie verificate probele care dovedesc că persoana în cauză a săvârșit sau nu fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală, ascultate concluziile experților asupra stării psihice a inculpatului și controlate alte circumstanțe care au importanță esențială pentru soluționarea chestiunii privind aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical. După terminarea cercetării judecătorești, instanța ascultă opiniile procurorului, părții vătămate, apărătorului și reprezentantului legal.

Din sensul normei precitate, urmează a reține că aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical în privința persoanelor care au comis fapte prejudiciabile, prevăzute de legea penală, în stare de iresponsabilitate, precum și față de persoanele care s-au îmbolnăvit după săvârșirea infracțiunii de o boală psihică, se judecă de către instanțele de judecată de competențe generale.

Totodată, instanțele de judecată urmează să se ghideze la adoptarea hotărârii și de reglementările procedurii speciale, care prevăd procedura aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical.

Aprecierea juridică a acțiunilor persoanei iresponsabile se poate baza doar pe date ce caracterizează pericolul social al faptei prejudiciabile, prevăzute de legea penală, ce a fost comisă. Concomitent, nu se iau în considerație circumstanțele ce nu au o legătură directă cu fapta cercetată (antecedentele penale, aplicarea în trecut a măsurilor de constrângere cu caracter medical etc.).

În caz de constatare, ca fiind dovedit, că persoana a comis în stare de iresponsabilitate o faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală sau după comiterea faptei prejudiciabile s-a îmbolnăvit de o boală psihică, în partea descriptivă a sentinței urmează să fie dispuse constatările instanței cu privire la circumstanțele faptelor săvârșite în baza probelor verificate și examinate, că aceste fapte au fost săvârșite de către această persoană, să fie dată aprecierea juridică acțiunilor comise de făptuitor și să fie aduse motivele hotărârii adoptate.

În conformitate cu art. 498, alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată soluționează cauza prin sentință. La adoptarea sentinței, instanța trebuie să soluționeze următoarele chestiuni:

- 1) dacă a avut loc fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală;
- 2) dacă fapta aceasta a fost săvârșită de persoana cauza căreia se judecă;
- 3) dacă această persoană a săvârșit fapta prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate;
- 4) dacă, după săvârșirea infracțiunii, această persoană s-a îmbolnăvit de o boală psihică, care o face să nu-și dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija, și dacă această boală nu este o tulburare nervoasă temporară care cere doar suspendarea procesului;
- 5) dacă trebuie aplicată vreo măsură de constrângere cu caracter medical și care anume.

În corespundere cu prevederile art. 499, alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, dacă consideră dovedit faptul că persoana în cauză a săvârșit o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, în stare de iresponsabilitate sau că această persoană, după ce a săvârșit infracțiunea, s-a îmbolnăvit de o boală psihică cronică, care o face să nu-și dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija, instanța de judecată adoptă, conform art. 23 din Codul penal, fie o sentință de absolvire a acestei persoane de pedeapsă sau, după caz, de răspundere penală, fie de liberare de pedeapsă și de aplicare față de ea a unor măsuri de constrângere cu caracter medical, indicând care anume din ele trebuie aplicată, sau o sentință de încetare a procesului și de neaplicare a unor astfel de măsuri în cazurile când, prin caracterul faptei săvârșite și starea sănătății sale, persoana nu prezintă pericol pentru societate și nu are nevoie de tratament forțat. În astfel de cazuri, instanța anunță despre bolnav organele de ocrotire a sănătății. Dacă găsește că starea de iresponsabilitate a persoanei a cărei cauză se judecă nu a fost dovedită sau că boala persoanei care a săvârșit infracțiunea nu împiedică pedepsirea ei, instanța, prin sentință, clasează procedura privind aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical, restituind cauza procurorului pentru urmărirea penală în procedură generală. În cazul în care participarea persoanei la săvârșirea infracțiunii nu a fost dovedită, precum și în cazul în care se constată circumstanțele prevăzute în art. 285, instanța dă o sentință de încetare a procesului penal pe temeiurile constatate de ea, indiferent de existența și caracterul bolii persoanei, și anunță despre aceasta organele de ocrotire a sănătății.

Așadar, în partea descriptivă a sentinței în privința persoanei care s-a îmbolnăvit de o boală psihică după comiterea infracțiunii, instanța de judecată nu se pronunță doar asupra circumstanțelor care atenuază sau agravează răspunderea și referitor la stabilirea pedepsei, iar în dispozitiv nu este indicată măsura de pedeapsă pentru infracțiunile comise.

Dispozitivul sentinței în privința unei persoane care a comis o faptă prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate trebuie să cuprindă: - numele, prenumele și patronimicul persoanei; - constatarea că această persoană a comis fapta prejudiciabilă, cu indicarea articolului, alineatului și literelor din Codul penal. Dacă persoana a comis mai multe infracțiuni, prevăzute de mai multe articole ale Codului penal, se indică toate articolele; - indicația că persoana se absolvă de răspunderea penală pe motiv că fapta a fost comisă în stare de iresponsabilitate; - indicația de aplicare a măsurii de constrângere cu caracter medical și de internare într-o instituție psihiatrică cu supravegherea obișnuită sau, după caz, riguroasă (art. 99-100 Cod penal).

Mai mult, instanța de recurs conchide că instanța de apel nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art. 414, 496-499 Cod de procedură penală, prin ce s-a comis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs deoarece soluționarea chestiunii respective ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel, care conform art. 414 Cod de procedură penală trebuie să judece apelurile din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeinicii sentinței atacate.

Totodată, se reține că instanța de apel a ignorat indicațiile instanței de recurs expuse în deciziile anterioare a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, care sunt obligatorii pentru instanța de rejudecare, în baza art. 436, alin. (2) Cod de procedură penală, și a comis practic aceleași erori de drept ca și în deciziile precedente.

Dreptul la un proces echitabil, în lumina Convenției Europene, se bazează pe respectarea cu strictețe a principiilor fundamentale ale procesului judiciar: „egalitatea

armelor”, „contradictorialitatea” (mai ales în administrarea probelor), „motivarea deciziilor”, care semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața instanțelor de judecată, fără ca vreuna dintre ele să fie avantajată în raport cu cealaltă sau celelalte părți în proces, așa încât, părțile litigante să aibă posibilitatea de a-și susține punctul de vedere într-o așa manieră, încât să nu fie puse într-o situație dezavantajată una față de alta (a se vedea decizia din 22 februarie 1996 a CtEDO, în cauza Bulut contra Austriei, parag. 47; decizia din 18.02.1997, în cauza Niderost-Huber contra Elveției, parag. 23).

Colegiul consideră, că erorile judiciare comise de instanța de apel nu pot fi corectate în instanța de recurs, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel va ține seama de prevederile art. 101, 414, 417, 419 și 496-499 Cod de procedură penală, de explicațiile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005, cu modificările ulterioare „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, de motivele expuse în prezenta decizie, iar în dependență de datele obținute să emită o hotărâre legală și întemeiată în privința inculpatului.

În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Se admite recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder.

Se casează total decizia din 13 februarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe Afteni Andrei XXXXX cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 10 iulie 2019.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Galina Stratulat